

Navn **Sandmyr**

Andre navn Årabrot

Fylke Rogaland

Kommune Haugesund

B.g.kart 1:50000 1113 I Haugesund (foreløpig)

B.g.kart 1:250000 Haugesund

Oversiktsbilde *(Klikk på bilder for forstørrelse)*

Steinbruddet sett mot vest (PS 1998)

Steintype **Kleberstein**

UTM 872-960

Befaring 5.7.1998

Geol. undersøkelse Ukjent (lite trolig)

Ark. undersøkelse Ja (se under)

Lokalisering

"Svaberg" i en liten forsenkning helt i det SV hjørnet av søppelplassen på Årabrot ("Miljøparken"). Ligger innenfor gjerdet til søppelplassen.

Fortsetter...

Spor etter gryteuttak (PS 1998)

Sannsynlige spor etter bygningssteinuttak (PS 1998)

Topografisk beskrivelse

Forsenkning i åpent lende. Svaberget hvor bruddet befinner seg er orientert NØ-SV og står klart opp i ellers gressbevokst område. Svaberget har brunlig forvittringshud, er ca. 20 m langt, 12 m bredt og 2-3 m høyt. Området er blitt helt endret som følge av utbyggingen av søppelplassen. Tipper er det f.eks. vanskelig å observere i dag. Sannsynligvis fjernet. Se også tidligere topografisk beskrivelse (AMIS arkiv og Tuastad (1949)).

Type brudd	Flere	Hovedbruksperiode	Flere
Synlige uttaksspor/ historie	<p>Tuastad (1949) vier bruddet stor oppmerksomhet i sin artikkel. Han tolker det som et grytebrudd (og til fiskesøkker og andre småting), på grunn av alle merker etter uttatte (og gjenværende karemmner). Disse befinner seg spesielt langs veggen i den østlige delen av bruddet hvor det er brutt ut langs en tilsynelatende "god" klebergang. Nærmere observasjoner tyder på at det også kan ha vært brutt boe bygningsstein, fordi det er merker etter uthugging av blokker i den nordlige delen av "den gode gangen". På den vestlige delen av svaberget er det også brutt langs en "gang". Her er det merker etter borhull fra moderne tid. På toppen av svaberget er det ingen spor, trolig fordi steinen ikke er så god her.</p>		
Tipper	<p>I følge Tuastad (1949) skal det ha vært svære tipper i tilknytning til bruddet. Disse ble ikke observert under befaringen, men det er mange kleberbiter med merker etter redskap i grusen omkring bruddet. Størrelsen på de beskrevne tippene indikerer at bruddet er større enn det som i dag kan observeres.</p>		
Brukseksempler	<p>Gryter og kar, trolig fiskesøkker og andre småobjekter. Ingen kjente eksempler på bygninger.</p>		

Lokal geologi	I følge berggrunnskartet består området omkring av uddifferensiert grønnskifer tilhørende Hardangerfjord-dekkekomplekset. På kartet er det også tegnet inn et lite område med serpentinit der forekomsten befinner seg. Trolig er forekomsten et fragment fra Karmøy-ofiolitten. Forekomsten begrenses i vest av steiltstående grønnskifer med strøk N-S (synlig), mens det pga. overdekningen ikke er mulig å bestemme begrensningene i de andre himmelretningene. Selve forekomsten består av kleber med vekslende kvalitet, fra uren kleber med mye tremolitt til fin, grå kleber prikket med små karbonatkorn. Noen gjennomgående årer av karbonat finnes.
Geologisk forekomsttype	Omvandlet ultramafitt.
Utseende	Grå, finkornet kleber prikket med karbonat til grovere, noe grønnere og grovere kleber med endel tremolitt.
Spesielle kjennetegn	-
Prøver	2 små stuffer av "uren" kleber, grønnlig med temmelig mye karbonat (tatt fra berget); 2 stuffer av vrakmateriale funnet omkring bruddet, lys, blågrå kleber, pepret med små karbonatkorn; 2 bittesmå prøver av grov, grønn kleber. Finnes hos NDR.

Petrografiske analyser

-

Andre analyser

-

Forvitring

Oppløsning av karbonat, brunlig forvittringshud, "slitt" overflate. Ellers rimelig bestandig.

Muligheter for nytt uttak

Uhyre begrensede

Litteratur

Tuastad (1949)

Arkivmateriale

AMIS I reg.nr. 7340C2 R3 (Arkeologisk Museum Stavanger)

Fotos

I spesialarkiv ved NDR

Annet

Det ser ut til at man har tatt hensyn til kleberbruddet ved utvikling av søppelplassen.

Fortsetter...